

→ Les mans expressen el gest de la pau

Abans de combregar, som convidats a donar-nos fraternalment la pau. És un gest que indica una cosa senzilla i profunda alhora: no podem anar cap a la taula comuna on ens convida el Senyor, si no estem en actitud de pau i de fraternitat amb els altres. El gest amb què solem expressar aquesta pau és el de donar-nos la mà amb els més propers. És un gest d'unitat, de fraternitat, fins i tot de perdó. I ens recorda que els cristians estem contínuament en estat de "pau en construcció".

La litúrgia passa també per les mans. Mans que s'ajunten en actitud de recolliment i de pregària, amb els palmells junts o entrelaçant els dits. Mans que es deixen rentar per a simbolitzar la puresa interior. El llenguatge d'unes mans que toquen, que prenen possessió, que transmeten, que saluden, que es renten, que estrenyen les mans del germà, que reben el Senyor en la comunió...

És clar que el principal és l'interior, i hem d'evitar la rutina i fer els gestos mecànicament, sense expressivitat. Però, si fem bé aquests gestos, les mans ens ajuden a expressar aquest encontre misteriós amb Déu.

No hauríem de tenir vergonya en manifestar exteriorment les nostres actituds de fe: per exemple, quan ens conviden a dir el Parnostre amb les mans alçades. Tot serà poc perquè la nostra pregària sigui conscient i alimentadora de la nostra fe.

LES MANS ENS AJUDEN A CELEBRAR

El que celebrem en la litúrgia –la gràcia que ens concedeix Déu i la nostra resposta de fe– no ho expressem només amb paraules, silencis o cants. També el nostre cos ens ajuda amb el seu llenguatge. I, en concret, les mans amb el seu.

Com en la vida, que ens servim d'elles per a saludar o acomiadar o demanar o assenyalar, així mateix un prevere que imposa les mans sobre el pa i el vi, o una persona que prega a Déu alçant els braços, expressen d'una manera molt plàstica el que passa en el seu interior.

→ “Alçar les mans lloant el vostre nom”

Unes mans alçades vers el cel són un gest molt expressiu de súplica o de lloança o d'angoixa, el símbol de tot un ésser que tendeix vers Déu: “Que tota la vida us pugui beneir i alçar les mans lloant el vostre nom” (salm 62,5).

Que ben acompanyades que estan les paraules del Pàrenostre per unes mans adreçades a Déu! Mans obertes i buides, amb els palmells amunt: que reconeixen la seva pobresa i mostren la seva esperança. No ens presentem davant seu carregats de dons. Humilment, li estem dient amb el llenguatge de les mans la nostra confiança de fills.

Per això és tan expressiu rebre la comunió del Pa amb la mà oberta, “fent d'una mà com un tron per a l'altra, com si anessin a rebre un rei”, tal i com explicava cap a l'any 380 sant Ciril de Jerusalem. És un gest que fem, no pas “agafant” nosaltres la comunió, sinó “rebent-la” mitjançant l'Església, de mans de qui distribueix el Cos del Crist, mentre responem al breu diàleg: “El Cos de Crist. Amén”.

→ El senyal de la creu sobre el nostre cos

Quantes vegades no hem traçat sobre nosaltres mateixos el senyal de la creu! Quan comencem la missa o la pregària o un viatge, quan ens disposem a escoltar l'evangeli (“a veure si ens entra!”), quan rebem la benedicció al final de la missa (el prevere l'envia a tots en forma de creu, i cadascú de nosaltres ens la fem nostra), quan el prevere ens dóna l'absolució...

És un moviment senzill i expressiu. Per una banda, fem amb les nostres mans un gest que recorda la creu, el signe més característic dels cristians. I, per l'altra, la fem sobre el nostre cos, tot desitjant que la salvació del Crist ens envolti completament.

→ Unes mans que donen cops al pit

Un dels gestos penitencials més clàssics és el de donar-nos cops al pit amb la mà, oberta o tancada. És el que feia el públicà humil que, quan pregava al temple, “es donava cops al pit i deia: Déu meu, sigueu-me propici, que sóc un pecador”. Quan resem el “Jo confesso”, nosaltres fem el mateix en dir “he pecat, per culpa meva”. Donar-se cops al pit és reconèixer-se feble i pecador, apuntant al nostre món interior, que és on s'esdevé el mal.

→ La importància de tocar

Moltes vegades, a la nostra celebració, es fa el gest de tocar alguna cosa o algú amb les nostres mans:

- en el Baptisme, es fa el senyal de la creu sobre el front del nen, i se l'ungeix amb oli al pit i al cap;
- en la Confirmació, el bisbe imposa les mans i ungeix el front del confirmand: el que fa de padrí col·loca la mà sobre la seva espatlla, i el bisbe li dóna una abraçada o un bes;
- el que proclama l'evangeli, toca amb la seva mà el llibre, i després es fa el senyal de la creu, com si desitgés que hi hagués un “transvassament”;
- per al moment de l'absolució, s'ha recuperat el gest de la imposició de les mans sobre el cap del penitent;
- els nuvis es donen el “sí” mutu mentre s'agafen les mans, com a signe d'entrega i de fidelitat...

→ La imposició de les mans

Un dels gestos més significatius en la litúrgia és el de la imposició de mans. És un gest plurivalent. Depèn de les paraules que l'acompanyen:

- quan es fa en el sagrament de la Reconciliació se sent “jo t'absolc dels teus pecats”;
- quan el prevere les estén sobre el pa i el vi, diu: “envieu, Senyor, el vostre Esperit sobre aquest pa i aquest vi”;
- quan el bisbe ordena amb aquest gest un diaca o un prevere o un altre bisbe, diu: “envieu, Senyor, la força del vostre Esperit sobre aquest servent vostre”;
- els preveres que concelebre la missa, estenen les seves mans vers el pa i el vi, invocant sobre aquest dons l'Esperit Sant;
- també és el gest que expressa millor la benedicció solemne, al final de la missa, com si transmetés a tots la gràcia de Déu.